

До 51-во Народно Събрание на
Република България

Копие до:

Комисия по конституционни и правни
въпроси

Относно: Законопроект за изменение
и допълнение на Семейния кодекс

със сигнатури:

51-454-01-50

51-454-01-52

51-454-01-54

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	НГ-51-5137-Д-20
Дата	05.10.2025 г.

СТАНОВИЩЕ

от Драгомир Павлов

баща на 2 деца, лишени от правото на пълноценна връзка с него

e-mail: dragomir.v.pavlov@gmail.com

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Във връзка с внесените законопроекти за промени в Семейния кодекс, касаещи въвеждането на режим на споделено родителство, представям настоящото становище.

Въпросите, които повдигат внесените законопроекти са както следва:

1. Има ли смисъл да се въвежда оборима презумпция за споделено родителство?
2. Какви проблеми решава споделеното родителство?
3. Какви рискове крие споделеното родителство?

Има ли смисъл да се въвежда оборима презумпция за споделено родителство?

По данни на НСИ, в периода 2005 г. – 2022 г. (17 г.) в България има:

- 1 221 697 живородени деца
- 479 079 сключени брака
- 208 162 развода

Видно от статистиката, съотношението на разводите към сключените бракове е 43.45%, усреднено за посочения период. Иначе казано – вероятността бракът да се разпадне е над 43%.

Не всяко дете в България е родено в брак, но и няма официална статистика за броя на разделите при двойки живеещи на семейни начала, защото никъде не се обявяват. Когато двойката е сключила официално граждански брак, разтрогването му е скъпа и бавна процедура, което в някои случаи действа като спирачка. Когато брак няма, раздялата може да се случи значително по-лесно, защото няма правни последиствия и тежки процедури по делба на общо имущество придобито в режим на СИО. Можем уверено да твърдим че броят на разделите без брак е или равен на броя на разделите с брак, или дори по-голям, просто защото е по-лесно да се случи. Консервативният подход е да приемем, че вероятността семейство живеещо без граждански брак да се разпадне е също 43%.

Иначе казано 43% от живородените деца в България преминават през раздяла в семейството - около 525 хиляди деца!

Малка част от тези деца имат късмета да са били в семейство на разумни родители, които успяват да се разберат и избягват родителските войни. Но това, че днес се разбират не дава гаранция, че и утре ще е така. Рискът за децата от въвлечане в родителските конфликти при разбиращи се родители продължава да съществува, макар и в по-малка степен.

В 96% от случаите родителските права се присъждат на майката, а бащата получава „режим“ от максимум 4 дни в месеца, а понякога и само няколко часа, без преспиване... Над половин милион български деца са лишени от правото да имат пълноценна връзка със своя баща, която да допринася за емоционалното, социалното и когнитивното им развитие. От своя страна бащата е лишен от своите права да участва активно в живота на децата си, да взема важни за тях решения като определяне на местопребиваването им, образование, лечение, управление на имущество, избор на религия, избор на допълнителни, извънкласни занимания, като изучаване на чужд език, спорт, музика и други.

Съгласно законодателството на Република България родителите имат равни права, но на практика отглеждащият родител, който е майката в 96% от случаите, узурпира тези права, взема всички решения еднолично и не дава никакъв шанс на неотглеждащия родител да участва в живота на децата.

В същото време държавата няма ефективен механизъм, чрез който да накара отглеждащия родител да спазва съдебните решения.

Заключение: ДА! Има смисъл над 500 хиляди български деца да имат пълноценна връзка със своите бащи!

Какви проблеми решава споделеното родителство?

При раздяла сегашната съдебна практика е неотглеждащият родител да получи „режим“ от максимум 4 дни в месеца, а понякога и само няколко часа, без преспиване. Никой родител не би желал да е родител през 4 дни от месеца, а в останалото време да не съществува за децата си. Затова много често разделите се случват чрез дълга и жестока съдебна битка, в която борейки се за родителски права всеки от двамата се опитва да докаже че той е по-добрият родител, а другият няма достатъчен родителски капацитет; започват се очернящи кампании, всякакви мръсни номера, фалшиви обвинения за насилие и много други.

Тази съдебната практика е прекалено остаряла, датираща от 1974 г., когато в обществото е битувало мнението, че майката е по-пригодния родител за отглеждане на децата, а бащата е длъжен да осигурява материалните блага. Затова и в 96% от случаите родителските права се предоставят на майката.

Към днешна дата, 2025 г., в едно модерно общество, част от Европейския съюз, тази практика е изключително дискриминираща по полов признак спрямо бащите!

След раздяла в семейството най-големият проблем е въвличането на децата в родителски конфликти и конфликт на лоялност спрямо родителите си. Поотделно и заедно двата вида конфликт са пагубни за развитието на децата, тяхното израстване като личности, емоционално развитие, придобиване на самочувствие, изграждане на ценностна система и морални устои.

Освен жертва в тези конфликти, децата са и най-силното оръжие на отглеждащия родител, чрез което той изнудва, манипулира и заплашва неотглеждащия родител. В комбинация с липсата на работещ механизъм, чрез който държавата да накара отглеждащия родител да спазва съдебните решения, неотглеждащият родител е поставен в абсолютна институционална и правова безпомощност. Единственото, на което може да разчита е благоволенieto на отглеждащия родител. Кое то в повечето случаи се търгува срещу материални изгоди и така децата стават разменна монета в една изключително отвратителна практика – „Ако искаш да си видиш детето дай пари!“.

След раздяла в семейството, в 96% от случаите, бащите са лишени от своите права да участват активно в живота на своите деца, да взимат важни за тях решения и да са пълноценни, обгрижващи и подкрепящи родители.

Заклучение:

- **Споделеното родителство ще елиминира вероятността за възникване на родителски конфликти.**
- **Споделеното родителство ще предотврати използването на децата като оръжие в родителските конфликти и въвличането им в конфликт на лоялност.**
- **Споделеното родителство ще осигури на децата пълноценна връзка и с двамата им родители.**
- **Споделеното родителство ще даде равни права на двамата родители и ще прекрати дискриминацията спрямо българските бащи.**

Какви рискове крие споделеното родителство?

„Дете – куфар“.

И при сегашното положение с режим 2 уикенда децата имат два дома, две семейства, два гардероба с дрехи, обувки, играчки и т.н. И при сегашното положение децата се местят от едно място на друго. Разликата е единствено във времето, което прекарват на двете места – в момента съществува огромен дисбаланс. При режим само за уикенда децата си сменят местоживеенето през 2 дни, а при споделено родителство ще си го сменят през 7 или 14 дни, което ще гарантира много по-малко стрес за децата.

Когато родителите живеят твърде далеч един от друг няма как да се приложи споделено родителство и равно време.

Ролята на Съда е да преценява всеки конкретен случай. Когато родителите живеят на голямо разстояние един от друг, тогава следва да се подходи хронологично към събитията и да се изясни кой от двамата се е преместил далеч от детето, или пък е отвял детето в друг град, отделил го е от социалната му среда, училище, градина, разширено семейство и т.н. Важните въпроси са какво се е случило от момента на раздялата, къде е живеело детето тогава и кой от родителите се е преместил далеч. В тежест на този родител е да предложи график, който да е съобразен с образователните и социални потребности на детето.

Когато единият родител е безотговорен, или пък опасен за детето, няма как да има споделено родителство.

Да. Затова презумпцията е оборима и ако се докаже безотговорност, нисък родителски капацитет или пък риск за детето, то следва решението да бъде адаптирано за този конкретен случай. Но тежестта на доказване пада върху този който отправя твърденията за безотговорност и опасност. Разликата е, че по презумпция всички родители са добри, до доказване на противното. В момента всички родители са лоши и трябва да доказват че са достатъчно добри, както и паралелно да доказват че другият е „по-лош родител“ за да се изясни кой от двамата да получи родителските права и кой да бъде изхвърлен от живота на детето.

Когато има нарушена комуникация между родителите няма как да има споделено родителство.

Именно в тези ситуации презумпцията за споделено родителство ще притъпи емоциите след раздяла в семейството, защото каквито и битки да се водят, резултатът ще е предизвестен, освен ако действително не бъде доказана нужда от нещо различно. При споделено родителство нуждата от комуникация между родителите е по-малка, тъй като се обменя по-малко информация между тях и срещите им са по-редки. Всичко това води до намаляване на предпоставките за конфликти.

Заключение: Всички рискове от споделеното родителство са силно преувеличени и по никакъв начин не могат да представляват фактор за това едно дете да бъде лишено от пълноценни взаимоотношения с единия от родителите си.

За над половин милион деца на България е важно споделеното родителство да се случи колкото се може по-бързо, за да им гарантира пълноценни взаимоотношения и с двамата родители!

05.02.2025 г.
гр. София

DRAGOMIR
YORDANOV
PAVLOV

Digitally signed by
DRAGOMIR
YORDANOV PAVLOV
Date: 2025.02.05
00:35:45 +02'00'

С уважение:
Драгомир Павлов
Баща, на който е отнето правото да бъде
пълноценен родител за децата си

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на електронното управление
Система за сигурно електронно връчване

Връчител Драгомир Йорданов Павлов

Изпратено на 05.02.2025 00:39:28
SHA-256: 65882343823C08130D2DFCC2B02C9370A90B4B9258F5BBD9038ACC9F7B065999

Получатели НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 05.02.2025 08:40:17

SHA-256:
08DA59AA814D7A2027BA244B2A932815E13CDAF1D75BAF32037BB8D3B115
C24F

Заглавие Становище относно Законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс

Съдържание Здравейте,

Приложено изпращам моето становище относно Законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс.

Поздрави,
Драгомир Павлов

Документи за връчване

Stanovishte zakonoproekti 05-02-2025-signed.pdf(220.0 KB)

Sha256: 41CF534B4A29E834F1181D9B49C8A0F650C65808F00D407691CDA65F9C5B5053

Digitally signed by Ministry of e-
Government
Date: 2025.02.05 08:40:21 +02:00
Reason: Non-Repudiation of Origin
Location: Bulgaria, Sofia